

ПРОУЧВАНЕ НА ЗНАНИЯТА НА ЧУЖДЕСТРАННИТЕ СТУДЕНТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯТА НА ХИВ/СПИН В ГРАД ВАРНА

Миглена Коларова

Катедра „Хигиена и епидемиология“, Медицински университет – Варна

STUDY OF THE KNOWLEDGE OF FOREIGN STUDENTS FOR THE PREVENTION OF HIV/AIDS IN THE CITY OF VARNA

Miglena Kolarova

*Department of Hygiene and Epidemiology, Educational Sector Epidemiology,
Medical University of Varna*

РЕЗЮМЕ

Въведение: Тридесет и седем години след откриването на вируса на човешкия имунодефицит (HIV) няма част от света, която да не е засегната от болестта. Тя е с характер на пандемия. Сравнително най-много болни има във Франция, Германия, Англия, Италия, Белгия, Холандия, Швейцария, Дания, Испания, в страните на Субсахарна Африка, Централна и Южна Америка и някои страни от Югоизточна Азия. Около 6,6 милиона души са живеещи с ХИВ в Западна и Централна Африка, повече от половината са в Нигерия. Заразеността в някои райони на Африка (Уганда, Кения, ЮАР, Замбия) и Югоизточна Азия (Тайланд) достига до 30% от цялото население. Около 4,9 милиона души са живеещи с HIV в Азия и региона Тихия океан. От източноевропейските страни най-засегнати от HIV/СПИН са Русия и Украйна (4). Регистрират се случаи при различни обстоятелства и сред различни популации. От професионална гледна точка висок риск от заразяване с вируса на HIV съществува при медицинските специалисти и студентите по медицина.

Цел: Да се проучат нивото на знания на студентите от англоезичната програма на обучение в МУ-Варна по въпросите на превенцията и надзора на HIV/СПИН във Варна и нагласата им за необходимостта от допълнителни обучения.

Материали и методи: Социологически метод с анонимно анкетно проучване, статистически методи с вариационен и корелационен анализ; графичен и табличен метод за изобразяване на получените резултати.

ABSTRACT

Introduction: Thirty-seven years after the detection of the human immunodeficiency virus (HIV), there is no part of the world that is not affected by the disease, making it a pandemic. The majority of the patients are in France, Germany, England, Italy, Belgium, the Netherlands, Switzerland, Denmark, Spain, and Sub-Saharan Africa, Central and South America and some Southeast Asian countries. About 6.6 million people live with HIV in West and Central Africa, more than half are in Nigeria. The incidence in some regions of Africa (Uganda, Kenya, South Africa, Zambia) and Southeast Asia (Thailand) reaches 30% of the entire population. About 4.9 million people are living with HIV in Asia and the Pacific Ocean region. Eastern European countries most affected by HIV/AIDS are Russia and Ukraine. Cases are recorded under different circumstances and among different populations. From professional point of view a high risk for infection with HIV exists among medical professionals and medical students.

Aim: The aim of this article is to study the knowledge of students from the English language program at the Medical University in Varna on HIV/AIDS prevention and monitoring in Varna and their attitude towards the need for further training.

Materials and Methods: Anonymous survey approved by the Ethics Committee at MU-Varna was conducted. A sociological method for analysis and interpretation of results from surveys was applied as well as a graphical method for presenting and illustrating the results obtained. The collected data was entered into computer files using SPSS version software.

Резултати и обсъждане: Резултатите от нашите проучвания показват, че чуждестранните студенти са нехомогенна популация с различни национални, здравни и поведенчески особености, произхождащи от различни страни, с разнообразен и неустойчив характер на епидемичната обстановка за HIV/СПИН инфекцията. Чуждестранните студенти не са запознати с контрола и превенцията на HIV/СПИН в страната, като значителната част от анкетираните посочват желанието си за провеждането на допълнително обучение в тази посока. Нашата обща цел е да помогнем на чуждестранните граждани да останат здрави в нашата страна и да намалим потенциалния риск от вноса и разпространението на нови инфекциозни заболявания.

Ключови думи: HIV/СПИН, чуждестранни студенти, анкета

Results: The study included 100 English-speaking students studying medicine and dental medicine. Participants were provided with information on the ongoing research and, after signing a declaration of informed consent, filled out a questionnaire that included 21 questions. The questionnaire did not include all aspects of HIV/AIDS care. Respondents from the survey were randomly selected following personal contacts at the Medical University of Varna.

Conclusion: The foreign students from the Medical University of Varna have diverse origins and different epidemiological, health and behavioral characteristics. About 79% of respondents are unaware of the organization of HIV/AIDS surveillance in Varna. All have expressed their consent to complementary training on the HIV/AIDS problem in different forms.

Keywords: HIV/AIDS, foreign students, poll, anonymous survey

ВЪВЕДЕНИЕ

Тридесет и седем години след откриването на вируса на човешкия имунодефицит (HIV) няма част от света, която да не е засегната от болестта. Тя е характер на пандемия. Сравнително най-много болни има във Франция, Германия, Англия, Италия, Белгия, Холандия, Швейцария, Дания, Испания и в страните на Субсахарна Африка, Централна и Южна Америка и някои страни от Югоизточна Азия. Около 6,6 милиона души са живеещи с ХИВ в Западна и Централна Африка, повече от половината са в Нигерия. Заразеността в някои райони на Африка (Уганда, Кения, ЮАР, Замбия) и Югоизточна Азия (Тайланд) достига до 30% от цялото население. Около 4,9 милиона души са живеещи с HIV в Азия и региона на Тихия океан. От източноевропейските страни най-засегнати от HIV/СПИН са Русия и Украйна (4). Регистрират се случаи при различни обстоятелства и сред различни популации. От професионална гледна точка висок риск от заразяване с вируса на HIV съществува при медицинските специалисти и студентите по медицина.

ЦЕЛ

Да се проучат нивото на знания на студенти от англоезичната програма на обучение в МУ-Варна по въпросите на превенцията и надзора на HIV/СПИН в гр. Варна и нагласата им за необходимостта от допълнителни обучения.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Чрез анонимно анкетно проучване са изследвани 100 студенти от специалностите „Медицина“ и „Дентална медицина“ от англоезичната програма за обучение на МУ-Варна. Участието им се състои в попълване на анонимна анкета от 21 въпроса, след предоставяне на информация за провежданото научно изследване и след подписване на декларация за информирано съгласие. Участниците отговарят с помощта на един от трите възможни отговора: „да“, „не“ или „не знам“.

Въпросникът не включва всички аспекти на проблема HIV/СПИН, насочен е към оценка на знанията на студентите по организацията на надзора на HIV/СПИН в гр. Варна, проучване на компетентността им при риск от заразяване с преносими по кръвен път патогени като ХИВ при евентуален инцидент по време на упражнение и нагласите им за допълнително обучение. Респондентите от проучването бяха избрани на случаен принцип след лични контакти в МУ-Варна. Резултатите са обработени статистически чрез SPSS v. 20.0, като е използван вариационен анализ и графичен метод за онагледяване на резултатите.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Чуждестранните студенти са нехомогенна група с различен произход – Кипър, Германия, Украйна, Испания, Македония, Индия, Йорда-

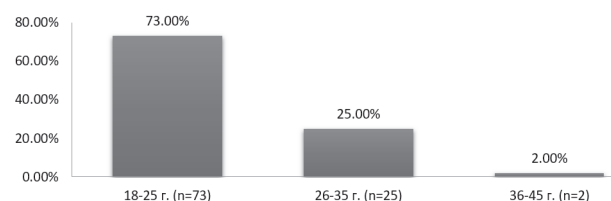
ния, Афганистан, Иран, Турция, Англия, религия, разнородни епидемиологични, здравни и поведенчески характеристики.

Медицинските студенти принадлежат към младата и уязвима група от населението и са бъдещите лекари на хората, живеещи с ХИВ/СПИН, тяхното поведение може да бъде изложено на риск от ХИВ/СПИН и болести, предавани по полов път, затова е необходимо да притежават съответните знания и нагласи относно ХИВ/СПИН инфекцията, за страната от която произхождат и в която временно пребивават (3,7).

Според действащата нормативна уредба в Република България като лица с повишен риск за инфекциране с ХИВ се регламентират пристигащите от страни с високо разпространение на ХИВ и краткосрочно и дългосрочно пребиваващи чужденци, чуждестранни студенти (1,2).

Нашата обща цел е да помогнем на чуждестранните граждани да останат здрави в нашата страна и да намалим потенциалния риск от вноса и разпространението на нови инфекциозни заболявания (8).

Резултатите от изследването показват, че преобладават студентите в млада възраст до 25 г. (73,00%) (Фиг. 1). Младите хора са склонни да бъдат рискови по принцип, с по-голяма употреба на алкохол, употреба на наркотици за развлечение и поемане на сексуални рискове (5).

Фиг. 1. Възрастова група на чуждоезиковите студенти

Значителната част от чуждоезиковите студенти са посочили, че са запознати с характеристиката и разпространението на ХИВ инфекцията в страната, от която пристигат (81,00%), като 19,20% посочват, че страната им има ендемично разпространение на ХИВ/СПИН.

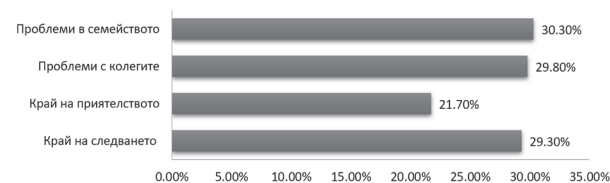
Въпреки информацията за разпространението на ХИВ инфекцията под ¼ (21 студенти) са отговорили на въпроса дали са се изследвали, от които само 8 (38,10%) са посочили, че са провели изследвания за носителство на ХИВ.

При извършването на връзката между изследването за носителство на ХИВ и студентите, които идват от страни с ендемично разпространение на болестта, установихме, че само 2 студенти са

се изследвали, въпреки рисковата среда, в която са били.

Около 2/3 (63,30%) от чуждоезиковите студенти посочват, че си правят тест за ХИВ, когато се приберат в родината си, като основната причина е започването на работа (59,10%), а само 20,80% признават, че се изследват веднага след завръщането си.

Интересен е резултатът, че 92,90% от респондентите са категорични, че биха кандидатствали в МУ-Варна дори ако се изисква представянето на резултат за ХИВ/СПИН. Това ни показва, че студентите са сигурни в здравословния си статус и не се притесняват от резултата от изследването.

Фиг. 2. Проблеми, които би създал положителен резултат от тест за ХИВ/СПИН

Въпреки това за 30,30% от анкетираните един положителен резултат би създал проблеми в семейството, докато при 29,30% това би означавало край на следването (Фиг. 2).

В тази връзка беше изследвана тяхната информираност относно местата, където може да се направят тестове за носителство на ХИВ инфекцията. По-малко от 1/3 (29,0%) от анкетираните посочват, че знаят къде се намират Кабинетите за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН (КАБКИС) в България, като 40,40% посочват, че знаят къде се намира КАБКИС във Варна, като 62,50% посочват РЗИ като локализация на кабинета, а други 53,20% и 42,50% посочват съответно МБАЛ „Св. Марина“ или друго лечебно заведение.

Значителната част от изследваните студенти (74,0%) не знаят къде се провежда лечението за ХИВ/СПИН.

При работата с биологични препарати от особено значение е използването на лични предпазни средства. Въпреки това само 20% са посочили отговорили на въпроса дали използват лични предпазни средства при работата си с пациенти, от които повече от половината (55,0%) си признават, че не използват ръкавици и маска, когато контактуват с пациента в процеса на обучение.

За лицето, към което трябва да се обърнат при опасност от предаване на инфекция като ХИВ в

случай на професионален инцидент, знаят само 42,0% от анкетиранияте студенти.

При изследването на случаите на инциденти по време на упражнения, свързани с нараняване или изцапване с биологичен материал (най-често кръв) установихме, че 11,10% от чуждоезиковите студенти са имали подобно прежеждие. А 36,40% от тези, които не са използвали лични предпазни средства при работата си с пациента са претърпели инцидент, а други 44,40% въпреки мерките за лична защита, също са имали инцидент при провеждането на упражненията.

Най-често срещаният инцидент при провеждане на упражненията е убождането с вече използвана игла (36,40%) (Фиг. 3).

Фиг. 3. Инциденти по време на упражнения

От анкетиранияте 68,0% са посочили, че знаят с кого трябва да се консултират след инцидент, като 81,40% са посочили, че са провели профилактика и консултация с инфекционист.

Интересен е резултатът, че 66,70% посочват, че след инцидента са се изследвали за носителство на ХИВ инфекция.

Висок процент – 86,80% от студентите споделят необходимостта от провеждането на обучение, касаещо превенцията и контрола на ХИВ/СПИН (Фиг. 4) основно под формата на дискусии (86,90%), 59,20% са изявили желание за допълнителни лекции, 67,20% желаят други форми на обучение.

Фиг. 4. Необходимост от обучение по превенция на ХИВ/СПИН

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Резултатите от проведеното проучване и получените резултати показват, че чуждестранните студенти не са запознати с контрола и превенцията на ХИВ/СПИН в страната, като значителната част от анкетиранияте посочват желанието си за провеждането на допълнително обучение в тази посока.

Въпреки повишеното разпространение на ХИВ инфекцията, чуждестранните студенти не се притесняват от изследването за ХИВ, дори и ако се приеме като задължителен елемент при кандидатстването в медицинските училища.

Всички бъдещи лекари трябва да имат достатъчно и адекватни знания по отношение на ХИВ/СПИН и професионално отношение към болестта и пациентите, а не страхове, стигми и погрешни схващания.

ЛИТЕРАТУРА

1. Наредба № 47 от 11 декември 2009 г. за условията и реда за изследване, съобщаване и отчет на заразеност с вируса на синдрома на придобитата имунна недостатъчност – ДВ, бр. 103 от 29 декември 2009
2. Национални програми за превенция и контрол на HIV и сексуално предавани инфекции в Република България 2008-2015 г. ; 2016-2020 г.,
3. Baytner Zamir, Margalit Lorber and Doron Hermoni Baytner Zamir Assessment of the knowledge and attitudes regarding HIV/AIDS among pre-clinical medical students in Israe Rotem BMC Research Notes 2014, 7:168 <http://www.biomedcentral.com/1756-0500/7/168>
4. Current trends prevention of Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS): Report of Inter-Agency Recommendations. MMWR Weekly 1983, 32(8);101-3
5. Mokdad AH, Forouzanfar MH, Daoud F, Mokdad AA, El Bcheraoui C, Moradi-Lakeh M, et al. Global burden of diseases, injuries, and risk factors for young people's health during 1990-2013: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2013. Lancet 2016;387(10036):2383-401.
6. Ravi Shankar, Sanjay Pandey, Sadhana Awasthi & CMS Rawat Awareness of HIV/AIDS among first year medical undergraduates in AWARENESS OF HIV/

AIDS AMONG FIRST YEAR MEDICAL
UNDERGRADUATES IN Nainital,
Uttarakhand, India, Indian J. Prev. Soc.
Med. Vol. 42 No.2, 2011

7. Shankar PR, Subish P, Paudel R, Alam K
Perception and knowledge about HIV/AIDS
among students in a Medical College in
Western Nepal SAARC J.TUBER. LUNG
DIS.HIV/AIDS 2009 VI (2) 11-16
8. Van Herck K, Van Damme P, Castelli F,
Zuckerman J, Nothdurft H, Dahlgren AL,
Gisler S, Steffen R, Gargalianos P, Lopéz-
Vélez R, Overbosch D, Caumes E, Walker
E. Knowledge, attitudes and practices
in travel-related infectious diseases: the
European airport survey. J Travel Med. 2004
Jan-Feb;11(1):3-8

*Адрес за кореспонденция:
д-р Миглена Коларова
Катедра „Хигиена и епидемиология“
Медицински университет – Варна
ул. „Марин Дринов“ 55
Варна 9002
e-mail: megank@abv.bg*